

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Vyhlásené: 27.07.2002 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.2003 do: 31.12.2003

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

414

ZÁKON

z 29. mája 2002

o hospodárskej mobilizácii a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1993 Z. z. o vymedzení pôsobnosti orgánov vo veciach ochrany spotrebiteľa v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ HLAVA

ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

Účel zákona

Účelom tohto zákona je upraviť podmienky na zabezpečenie potrieb nevyhnutných na prežitie obyvateľstva a na zabezpečenie činnosti ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov a ostatných zložiek počas krízovej situácie¹⁾ a ustanoviť úlohy subjektom hospodárskej mobilizácie a pôsobnosť ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy²⁾ (ďalej len „ústredný orgán“), miestnych orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, povinnosti právnických osôb a práva a povinnosti fyzických osôb.

§ 2

Hospodárska mobilizácia

(1) Hospodárskou mobilizáciou sa vytvárajú predpoklady na zabezpečenie potrieb nevyhnutných na prežitie obyvateľstva a na zabezpečenie činnosti ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov a ostatných zložiek počas krízovej situácie.

(2) Na vykonávaní opatrení hospodárskej mobilizácie sa v rozsahu tohto zákona podieľajú aj ústredné orgány, ktoré nie sú určené ako subjekty hospodárskej mobilizácie, orgány samosprávneho kraja, iné právnické osoby a fyzické osoby.

§ 3

Vymedzenie základných pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) krízovým plánovaním činnosť subjektov hospodárskej mobilizácie, ktorou sa ustanovuje spôsob vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie,
- b) krízovým plánom hospodárskej mobilizácie súbor usporiadaných informácií o spôsobe vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie subjektom hospodárskej mobilizácie,

- c) údajovým dokumentom informácia v písomnej alebo v elektronickej forme dôležitá na rozhodovanie o spôsobe vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie, poskytovaná medzi subjektmi hospodárskej mobilizácie,
- d) životne dôležitým výrobkom alebo životne dôležitým tovarom taký výrobok alebo tovar, ktorého nedostatok počas krízovej situácie môže ohroziť zdravie alebo život alebo ohroziť plnenie úloh ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov a ostatných zložiek,
- e) organizáciou dodávok životne dôležitých výrobkov cieľavedomé usporiadanie dopravy životne dôležitých výrobkov alebo životne dôležitých tovarov na určené miesto,
- f) mimoriadnym regulačným opatrením predaj výrobkov a tovarov na prídel, predaj obmedzeného množstva výrobkov a tovarov a zabezpečenie cenovej stability životne dôležitých výrobkov a životne dôležitých tovarov,
- g) jednotným informačným systémom hospodárskej mobilizácie sústava technických a programových prostriedkov a metodických pokynov používaných subjektmi hospodárskej mobilizácie na spracovanie, vyhodnocovanie a prenos údajov o hospodárskej mobilizácii a na zhromažďovanie a triedenie informácií na rozhodovanie štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy a iných subjektov hospodárskej mobilizácie,
- h) vecným plnením povinnosť právnickej osoby alebo fyzickej osoby poskytnúť vecný prostriedok na vykonanie opatrení hospodárskej mobilizácie, pričom vecným prostriedkom sa rozumie nehnuteľný majetok a hnutelný majetok vrátane technológií, energií, vody a dokumentácie,
- i) pracovnou povinnosťou povinnosť zamestnanca zotrvať v zamestnaní a vykonávať prácu aj na inom ako dohodnutom mieste výkonu práce a dohodnutom druhu práce, ak zamestnávateľom je subjekt hospodárskej mobilizácie a ak dotknuté pracovné miesto je pracovným miestom v organizačnej štruktúre subjektu hospodárskej mobilizácie v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu, alebo povinnosť fyzickej osoby, ktorá je, alebo sa stane nezamestnanou,³⁾ prijať ponúknuté pracovné miesto, ak je to nevyhnutné na zvládnutie opatrení hospodárskej mobilizácie v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu; na výkon práce počas pracovnej povinnosti sa v ostatnom vzťahujú osobitné predpisy⁴⁾ s výnimkou ustanovení o maximálnej dĺžke pracovného času a ustanovení o dovolenke,
- j) uchovaním výrobných schopností sústavné udržiavanie prevádzkyschopnosti výrobných a iných zariadení nevyhnutných na zabezpečenie výroby na náhradu spotreby a strát ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov a ostatných zložiek v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu,
- k) organizáciou výroby súhrn organizačných, materiálno-technických a personálnych opatrení na zabezpečenie výroby a výroba životne dôležitých výrobkov alebo životne dôležitých tovarov pre obyvateľstvo a na zabezpečenie činnosti ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov a ostatných zložiek počas krízovej situácie,
- l) organizáciou služieb usporiadanie komunálnych služieb a opravárenských služieb pre obyvateľstvo a na zabezpečenie činnosti ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov a ostatných zložiek počas krízovej situácie,
- m) výdajňou odberných oprávnení priestor vymedzený obcou, s pôsobnosťou pre obec alebo pre viacero obcí, usposobený na výdaj a zúčtovanie odberných oprávnení podľa evidencie obyvateľstva,
- n) odberným oprávnením písomný dokument, ktorý oprávňuje fyzickú osobu na nákup životne dôležitých výrobkov alebo tovarov počas vyhlásených mimoriadnych regulačných opatrení,
- o) majetkom určeným na účely hospodárskej mobilizácie hnutelný majetok a nehnuteľný majetok určený na vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie a obstaraný sčasti alebo úplne z prostriedkov štátneho rozpočtu,
- p) organizáciou zdravotníckeho zabezpečenia vytvorenie siete stálych a pomocných nemocníc, rozšírenie lôžkového fondu, komplex hygienických a protiepidemických opatrení na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti obyvateľstva, ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov a ostatných zložiek počas krízovej situácie,

- q) organizáciou dopravného zabezpečenia súhrn organizačných, materiálno-technických a personálnych opatrení na vytvorenie podmienok na prepravu osôb a nákladov dopravnými prostriedkami,
- r) organizáciou poštových služieb súhrn organizačných, materiálno-technických a personálnych opatrení na zabezpečenie využitia verejnej poštovej siete⁵⁾ pre potreby ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov, ostatných zložiek, orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, subjektov hospodárskej mobilizácie, ako aj pre potreby obyvateľstva počas krízovej situácie,
- s) organizáciou telekomunikačných služieb súhrn organizačných, materiálno-technických a personálnych opatrení na zabezpečenie prevádzkovania verejných telekomunikačných sietí a na poskytovanie verejnej telekomunikačnej služby⁶⁾ pre potreby ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov, ostatných zložiek, orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, subjektov hospodárskej mobilizácie a obyvateľstva počas krízovej situácie,
- t) organizáciou stavebných a sanačných činností súhrn organizačných, materiálno-technických a personálnych opatrení na zabezpečenie obnovy železničných dráh a pozemných komunikácií, energetických, výrobných alebo rozvodných zariadení, alebo iných objektov,
- u) organizáciou veterinárnej starostlivosti komplex preventívnych a protiepidemických opatrení uskutočňovaných na ochranu zvierat,
- v) finančným zabezpečením vytvorenie zásad finančných vzťahov, získanie finančných prostriedkov a hospodárenie s nimi pri vykonávaní opatrení hospodárskej mobilizácie,
- x) bankovými službami spojenými s finančným zabezpečením služby spojené so zabezpečovaním financovania potrieb hospodárskej mobilizácie, služby spojené so zabezpečovaním financovania štátneho rozpočtu v čase vojny, vojnového stavu alebo výnimočného stavu, a s tým súvisiacim platobným stykom a vedením účtov štátneho rozpočtu,
- y) organizáciou sociálneho zabezpečenia príprava komplexu opatrení pre poskytovateľov sociálnej pomoci a pre obyvateľstvo odkázané na sociálnu pomoc,⁷⁾
- z) evidenciou ľudských zdrojov pre potreby plnenia pracovnej povinnosti vedenie záznamov o práceschopnom obyvateľstve na účel uloženia pracovnej povinnosti,
- za) evidenciou vecných prostriedkov pre potreby vecného plnenia vedenie záznamov o vecných prostriedkoch na účel uloženia vecného plnenia,
- zb) redukovaným výchovno-vzdelávacím procesom komplex organizačných a materiálno-technických a personálnych opatrení na zníženie rozsahu alebo na zmenu režimu výučby na základných, stredných a vysokých školách,
- zc) ochranou kultúrneho fondu komplex organizačných, materiálno-technických a personálnych opatrení na ochranu kultúrnych pamiatok, predmetov múzejnej a galerijnej hodnoty, historického knižničného fondu, historických knižničných dokumentov a historických archívnych dokumentov,
- zd) ostatnými zložkami obecna polícia,⁸⁾ Hasičský a záchranný zbor⁹⁾ a záchranné služby.¹⁰⁾

§ 4

Subjekty hospodárskej mobilizácie

Subjektom hospodárskej mobilizácie je

- a) ústredný orgán určený vládou Slovenskej republiky,
- b) krajský úrad a okresný úrad,
- c) obec,
- d) podnikateľ¹¹⁾ alebo štátna rozpočtová organizácia, alebo štátna príspevková organizácia určená ako subjekt hospodárskej mobilizácie (ďalej len „určený subjekt”),
 1. rozhodnutím¹²⁾ ústredného orgánu alebo
 2. písomným príkazom vedúceho ústredného orgánu (ďalej len „príkaz”), ak vznikla krízová situácia,
- e) Národná banka Slovenska,
- f) Slovenská televízia a Slovenský rozhlas.

§ 5**Opatrenia hospodárskej mobilizácie**

Opatreniami hospodárskej mobilizácie sú

- a) krízové plánovanie,
- b) organizácia výroby a organizácia služieb,
- c) regulácia rozvodu a spotreby elektrickej energie a tepla a regulácia distribúcie a spotreby plynu,
- d) uchovanie výrobných schopností,
- e) organizácia dodávok životne dôležitých výrobkov alebo životne dôležitých tovarov a ich predaj s využitím mimoriadnych regulačných opatrení,
- f) zriaďovanie výdajní odberných oprávnení,
- g) organizácia zdravotníckeho zabezpečenia,
- h) organizácia dopravného zabezpečenia,
- i) organizácia telekomunikačných služieb a organizácia poštových služieb,
- j) organizácia stavebných a sanačných činností,
- k) organizácia veterinárnej starostlivosti,
- l) finančné zabezpečenie,
- m) organizácia sociálneho zabezpečenia a sociálnej pomoci,
- n) tvorba štátnych hmotných rezerv¹³⁾ a hospodárenie s nimi,
- o) použitie štátnych hmotných rezerv, ak osobitný predpis neustanovuje inak,¹³⁾
- p) riešenie stavu ropnej núdze, ak osobitný predpis neustanovuje inak,¹⁴⁾
- q) evidencia ľudských zdrojov pre potreby plnenia pracovných úloh,
- r) pracovná povinnosť,
- s) evidencia vecných prostriedkov na účely vecného plnenia,
- t) vecné plnenie,
- u) redukovaný výchovno-vzdelávací proces,
- v) poskytnutie vysielacieho času potrebného na informovanie verejnosti o krízovej situácii a o opatreniach potrebných na riešenie krízovej situácie ministerstvu tak, aby bola informácia dostupná všetkým osobám vrátane osôb odkázaných na posunkovú reč,¹⁵⁾
- x) ochrana kultúrneho fondu,
- y) ochrana objektov osobitnej dôležitosti a ďalších dôležitých objektov,¹⁶⁾
- z) vykonávanie bankových služieb spojených s finančným zabezpečením.

§ 6**Financovanie hospodárskej mobilizácie**

(1) Výdavky na hospodársku mobilizáciu sa financujú z prostriedkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky¹⁷⁾ prostredníctvom rozpočtových kapitol¹⁸⁾ subjektov hospodárskej mobilizácie, ktoré sú ústrednými orgánmi, miestnymi orgánmi štátnej správy alebo Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom.

(2) Prostriedky štátneho rozpočtu na financovanie výdavkov na hospodársku mobilizáciu Národnou bankou Slovenska sa určujú v rozpočtovej kapitole Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

(3) Prostriedky štátneho rozpočtu na financovanie výdavkov na hospodársku mobilizáciu sa určujú účelovo vo vzťahu k jednotlivým rozpočtovým kapitolám¹⁷⁾ v zákone o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.

§ 7

Vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie

(1) Subjekty hospodárskej mobilizácie v rozsahu

- a) svojej pôsobnosti,²⁾
- b) určenom v rozhodnutí alebo v príkaze podľa § 4 písm. d) nepretržite vykonávajú opatrenia hospodárskej mobilizácie uvedené v § 5 písm. a), d), f), l), n), q), s) alebo y).

(2) Subjekt hospodárskej mobilizácie, ktorým je obec, nepretržite vykonáva len opatrenie uvedené v § 5 písm. f).

(3) Po vyhlásení núdzového stavu môže vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) na návrh ministerstva nariadiť na celom území alebo na časti územia Slovenskej republiky aj vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie uvedených v § 5 písm. b), c), e), g), h), i), j), k), o), p), r), t) alebo v); krajský úrad môže z vlastného podnetu po dohode so samosprávnym krajom¹⁹⁾ alebo z podnetu okresného úradu nariadiť vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie uvedených v § 5 písm. e), r) alebo t) vo svojom územnom obvode.

(4) V čase výnimočného stavu môže vláda nariadiť na celom území alebo na časti územia Slovenskej republiky okrem opatrení podľa odseku 3 alebo niektorého z nich aj vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie uvedených v § 5 písm. u) alebo z); krajský úrad môže nariadiť vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie v rozsahu a za podmienok podľa odseku 3.

(5) V čase vojnového stavu alebo v čase vojny môže vláda nariadiť na celom území alebo na časti územia Slovenskej republiky okrem opatrení podľa odseku 3 alebo 4 aj vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie uvedených v § 5 písm. m) alebo x); krajský úrad môže nariadiť vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie v rozsahu a za podmienok podľa odseku 3.

DRUHÁ HLAVA

PÔSOBNOSŤ ŠTÁTNYCH ORGÁNOV

§ 8

Vláda

Vláda na návrh ministerstva

- a) určuje ústredné orgány ako subjekty hospodárskej mobilizácie,
- b) vydáva nariadenia vlády na vykonanie opatrení hospodárskej mobilizácie podľa § 7 ods. 3 až 5 v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu; nariadenie vlády o vykonaní opatrení hospodárskej mobilizácie sa bezodkladne vyhlasuje v tlači a vo vysielaní Slovenského rozhlasu a Slovenskej televízie a dodatočne sa vyhlasuje v Zbierke zákonov Slovenskej republiky,²⁰⁾
- c) vydáva súhlas na predaj alebo na likvidáciu majetku podľa § 30 ods. 5 a 6.

§ 9**Ústredné orgány určené vládou ako subjekty hospodárskej mobilizácie**

Ústredné orgány určené vládou ako subjekty hospodárskej mobilizácie

- a) kontrolujú vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie v rozsahu svojej pôsobnosti;²⁾ o stave vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie poskytujú informácie ministerstvu dvakrát za kalendárny rok a v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu poskytujú informácie podľa pokynov ministerstva,
- b) určujú rozhodnutím¹²⁾ alebo v čase vojny, v čase vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu príkazom vedúceho ústredného orgánu subjekty hospodárskej mobilizácie vo svojej pôsobnosti;²⁾ v rozhodnutí alebo v príkaze určujú aj rozsah vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie podľa § 7,
- c) koordinujú vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie so subjektmi hospodárskej mobilizácie vo svojej pôsobnosti,
- d) sústreďujú informácie z jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie od subjektov hospodárskej mobilizácie vo svojej pôsobnosti; aktualizované údajové dokumenty predkladajú dvakrát za kalendárny rok ministerstvu,
- e) navrhujú ministerstvu vykonanie opatrení hospodárskej mobilizácie podľa § 7 ods. 3 až 5 v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu a ich rozsah,
- f) vykonávajú správu majetku určeného na účely hospodárskej mobilizácie,
- g) koordinujú s ministerstvom prípravu štruktúry a rozsahu výdavkov na hospodársku mobilizáciu z prostriedkov štátneho rozpočtu,
- h) navrhujú ministerstvu nariadenie mimoriadneho regulačného opatrenia.

§ 10**Ministerstvo**

Ministerstvo

- a) predkladá vláde návrhy na určenie subjektov hospodárskej mobilizácie spomedzi ústredných orgánov,
- b) predkladá vláde návrhy na vykonanie opatrení hospodárskej mobilizácie podľa § 7 ods. 3 až 5 v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu,
- c) uplatňuje záujmy hospodárskej mobilizácie pri plnení úloh Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky v privatizačných projektoch a pri zmenách vlastníckych vzťahov subjektov hospodárskej mobilizácie,
- d) koordinuje udržiavanie a využívanie jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie,
- e) poskytuje aktualizované údaje o subjektoch hospodárskej mobilizácie z jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie dvakrát v roku ústredným orgánom, ktoré sú určené vládou ako subjekty hospodárskej mobilizácie, a krajským úradom,
- f) požaduje od Slovenskej televízie a od Slovenského rozhlasu poskytnutie vysielacieho času na informovanie verejnosti o krízovej situácii a o opatreniach potrebných na riešenie krízovej situácie,
- g) vedie centrálnu evidenciu odberných oprávnení, koordinuje so subjektmi hospodárskej mobilizácie prípravu štruktúry a rozsahu výdavkov na hospodársku mobilizáciu z prostriedkov štátneho rozpočtu podľa § 9 písm. g) a § 14 písm. h).

§ 11**Ministerstvo obrany Slovenskej republiky**

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky

- a) uplatňuje požiadavky ozbrojených síl na dopĺňanie strát a spotreby v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu na subjektoch hospodárskej mobilizácie,
- b) uplatňuje požiadavky na uchovanie výrobných schopností v subjektoch hospodárskej mobilizácie,
- c) koordinuje vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie so subjektmi hospodárskej mobilizácie vo svojej pôsobnosti.

§ 12**Ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky**

Ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky zabezpečuje záujmy hospodárskej mobilizácie pri príprave a schvaľovaní privatizačných projektov a pri zmenách vlastníckych vzťahov subjektov hospodárskej mobilizácie.

§ 13**Ministerstvo financií Slovenskej republiky**

Ministerstvo financií Slovenskej republiky v čase vojny, vojnového stavu alebo výnimočného stavu uplatňuje písomne voči Národnej banke Slovenska požiadavky na

- a) vykonávanie bankových služieb spojených s finančným zabezpečením,
- b) zabezpečovanie vykonávania bankových služieb spojených s finančným zabezpečením podľa písm. a) prostredníctvom iných bánk,²¹⁾ ktoré boli určené ako subjekty hospodárskej mobilizácie.

§ 14**Krajský úrad**

Krajský úrad

- a) uplatňuje požiadavky okresných úradov a požiadavky samosprávneho kraja na vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie na vecne príslušných ústredných orgánoch,
- b) sústreďuje informácie z jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie od okresných úradov; aktualizované údaje od okresných úradov predkladá dvakrát v roku ministerstvu,
- c) poskytuje dvakrát v roku okresným úradom ministerstvom aktualizované údaje o subjektoch hospodárskej mobilizácie z jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie,
- d) riadi a koordinuje činnosť okresných úradov vo svojej pôsobnosti pri vykonávaní opatrení podľa § 5 písm. e), r) alebo t),
- e) informuje ministerstvo o nariadení na vykonanie opatrení hospodárskej mobilizácie podľa § 5 písm. e), r) alebo t) vo svojom územnom obvode,
- f) informuje vecne príslušné ústredné orgány na ich žiadosť a po vypovedaní vojny alebo po vyhlásení vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu o vecných prostriedkoch, ktoré možno použiť na vecné plnenie, nachádzajúcich sa na území kraja a o fyzických osobách evidovaných na území kraja, ktorým možno uložiť pracovnú povinnosť,
- g) vedie evidenciu odberných oprávnení a poskytuje o nich ministerstvu, na jeho žiadosť, informáciu,
- h) koordinuje s ministerstvom prípravu štruktúry a rozsahu výdavkov na hospodársku mobilizáciu z prostriedkov štátneho rozpočtu.

§ 15 **Okresný úrad**

Okresný úrad

- a) uplatňuje na krajskom úrade požiadavky obcí nachádzajúcich sa v územnom obvode okresu na nariadenie vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie,
- b) informuje krajský úrad na jeho žiadosť a po vypovedaní vojny alebo po vyhlásení vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu o vecných prostriedkoch, ktoré možno použiť na vecné plnenie, nachádzajúcich sa na území okresu a o fyzických osobách evidovaných na území okresu, ktorým možno uložiť pracovnú povinnosť,
- c) vydáva po nariadení vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie podľa § 7 ods. 3 až 5 písomný príkaz fyzickej osobe na vykonanie pracovnej povinnosti a písomný príkaz právnickej osobe alebo fyzickej osobe na vecné plnenie; na konanie o vydávaní písomných príkazov sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,¹²⁾
- d) dáva podnet krajskému úradu, aby nariadil vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie uvedených v § 5 písm. e), r) alebo t),
- e) vedie evidenciu odberných oprávnení a zabezpečuje ich distribúciu po nariadení mimoriadnych regulačných opatrení,
- f) rozhoduje¹²⁾ o povinnosti obce zriadiť výdajňu odberných oprávnení, vedie evidenciu výdajní odberných oprávnení a vykonáva ich kontrolu,
- g) vedie evidenciu o právnických osobách a fyzických osobách, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť a ktoré sú alebo môžu byť určené ako subjekty hospodárskej mobilizácie.

TRETIA HLAVA **PÔSOBNOSŤ ORGÁNOV ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY**

§ 16 **Samosprávny kraj**

Samosprávny kraj spolupracuje s krajským úradom pri uplatňovaní požiadaviek okresných úradov a požiadaviek samosprávneho kraja na vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie na príslušných ústredných orgánoch.

§ 17 **Obec**

Obec

- a) uplatňuje požiadavky na nariadenie vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie na okresnom úrade,
- b) zriaďuje výdajne odberných oprávnení podľa rozhodnutia¹²⁾ okresného úradu a vytvára materiálne a organizačné podmienky na ich činnosť po vyhlásení mimoriadnych regulačných opatrení,
- c) uplatňuje požiadavky na odberné oprávnenia na okresnom úrade.

ŠTVRTÁ HLAVA
POVINNOSTI URČENÉHO SUBJEKTU, PRÁVNICKEJ OSOBY, KTORÁ NIE JE URČENÝM
SUBJEKTOM, A PRÁVA A POVINNOSTI FYZICKÝCH OSÔB

§ 18

Opatrenia hospodárskej mobilizácie v pôsobnosti určeného subjektu

(1) Určený subjekt vykonáva opatrenia hospodárskej mobilizácie v rozsahu určenom rozhodnutím alebo príkazom podľa § 4 písm. d).

(2) Určený subjekt poskytuje údajové dokumenty a informácie o stave vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie ústrednému orgánu, ktorý ho určil; informácie poskytuje dvakrát v roku alebo na žiadosť.

§ 19

Povinnosti právnickej osoby, ktorá nie je určeným subjektom

(1) Právnická osoba, ktorá nie je určeným subjektom, po vypovedaní vojny alebo po vyhlásení vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu je povinná najmä

- a) podriaďiť sa vecnému plneniu,
- b) dodržiavať regulačné opatrenia²²⁾ spotreby elektrickej energie a tepla, spotreby plynu, vody a spotreby životne dôležitých výrobkov alebo životne dôležitých tovarov,
- c) podriaďiť sa mimoriadnym regulačným opatreniam.

(2) Právnická osoba, ktorá nie je určeným subjektom, je povinná podriaďiť sa alebo dodržiavať opatrenia hospodárskej mobilizácie uvedené v odseku 1, ak boli nariadené podľa § 7 ods. 3 až 5.

§ 20

Práva fyzických osôb

(1) Počas krízovej situácie má fyzická osoba právo najmä na dodávku životne dôležitých výrobkov alebo životne dôležitých tovarov v sortimente a množstve potrebnom na prežitie.

(2) Fyzická osoba si právo podľa odseku 1 uplatňuje voči obci.

§ 21

Povinnosti fyzických osôb

(1) Počas krízovej situácie je fyzická osoba povinná najmä

- a) dodržiavať regulačné opatrenia²²⁾ spotreby elektrickej energie a tepla, spotreby plynu, vody a spotreby životne dôležitých výrobkov alebo životne dôležitých tovarov,
- b) podriaďiť sa organizácii zdravotníckeho zabezpečenia a sociálneho zabezpečenia,
- c) podriaďiť sa pracovnej povinnosti,
- d) podriaďiť sa vecnému plneniu,
- e) podriaďiť sa redukovanému výchovno-vzdelávaciemu systému,
ak tieto opatrenia hospodárskej mobilizácie boli nariadené podľa § 7 ods. 3 až 5.

(2) Ustanovením odseku 1 písm. d) nie je dotknuté právo fyzickej osoby na náhradu škody; náhrada škody sa uplatňuje na okresnom úrade, ktorý o nej rozhodne.¹²⁾

(3) Povinnosť podriaďiť sa pracovnej povinnosti podľa odseku 1 písm. c) sa nevzťahuje na

- a) osobu, ktorá je invalidná,²³⁾ osobu, ktorá je občanom s ťažkým zdravotným postihnutím²⁴⁾ (ďalej len „osoba telesne nespôsobilá“) alebo osobu duševne nespôsobilú,²⁵⁾
- b) osobu mladšiu ako 18 rokov a staršiu ako 60 rokov,
- c) osobu vykonávajúcu profesionálnu službu, povinnú vojenskú službu alebo inú službu namiesto povinnej vojenskej služby a osobu, ktorá dobrovoľne prevzala brannú povinnosť,²⁶⁾
- d) tehotnú ženu a ženu do tretieho mesiaca po pôrode,
- e) osobu, ktorá sa stará o dieťa do 15 rokov veku,
- f) osobu, ktorá sa stará o ďalšiu osobu, ktorá je prevažne alebo úplne bezvládna, alebo je staršia ako osemdesiat rokov, alebo sa stará o dieťa dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté vyžadujúce mimoriadnu starostlivosť alebo osobitne náročnú mimoriadnu starostlivosť, alebo sa stará o občana, ktorý pre svoj nepriaznivý zdravotný stav potrebuje pomoc inej osoby pri zabezpečovaní nevyhnutných životných úkonov,
- g) osobu, ktorá opatruje osobu s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanú na celodenné osobné a riadne opatrovanie,
- h) osobu požívajúcu exteritorialitu podľa medzinárodného práva a osobu patriacu k cudzím diplomatickým misiám, k cudzím konzulárnym úradom, k orgánom cudzích štátov alebo k medzinárodným orgánom, ak tieto úrady alebo orgány pôsobia na území Slovenskej republiky so súhlasom príslušných orgánov a nejde o občanov Slovenskej republiky,
- i) ostatných cudzincov v rozsahu, ktorý vyplýva z medzinárodných zmlúv alebo medzinárodného práva.

(4) Dôvod oslobodenia od pracovnej povinnosti je potrebné preukázať vhodným spôsobom; telesnú alebo duševnú nespôsobilosť²⁵⁾ treba preukázať úradným potvrdením lekára alebo rozhodnutím príslušného štátneho orgánu.

(5) Povinnosť podriaďiť sa vecnému plneniu podľa odseku 1 písm. d) sa nevzťahuje na osobu, u ktorej by sa poskytnutím vecného prostriedku ohrozila jej výživa alebo výživa jej rodiny; pri ukladaní vecného plnenia sa prihliada aj na neohrozenie chodu jej hospodárskeho zariadenia.

PIATA HLAVA

ÚLOHY ĎALŠÍCH SUBJEKTOV HOSPODÁRSKEJ MOBILIZÁCIE

§ 22

Národná banka Slovenska

Národná banka Slovenska

- a) vykonáva nepretržite opatrenie hospodárskej mobilizácie uvedené v § 5 písm. a),
- b) pripravuje opatrenia a v čase vojny, vojnového stavu alebo výnimočného stavu zabezpečuje vykonávanie opatrení
 1. na ochranu meny a na ochranu menových rezerv v zlate a v iných devízových hodnotách,
 2. na ochranu hotovostného peňažného obehu slovenskej meny vytváraním osobitných zásob peňažných prostriedkov,
 3. v devízovej oblasti²⁷⁾ vrátane zmenárenskej činnosti,
 4. na úseku bankových služieb pre potreby zabezpečenia činnosti ozbrojených síl a ozbrojených bezpečnostných zborov,
- c) spolupracuje s Ministerstvom financií Slovenskej republiky pri koordinovaní krízového plánovania bánk určených ako subjekt hospodárskej mobilizácie,

- d) kontroluje vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie v rozsahu svojej pôsobnosti. O stave vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie poskytuje informácie ministerstvu dvakrát za kalendárny rok v termíne dohodnutom s ministerstvom; v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu poskytuje informácie podľa pokynov ministerstva.

§ 23

Slovenská televízia a Slovenský rozhlas

Slovenská televízia a Slovenský rozhlas

- a) vykonávajú nepretržite opatrenia hospodárskej mobilizácie uvedené v § 5 písm. a), v) a y); opatrenia hospodárskej mobilizácie uvedené v § 5 písm. v) vykonávajú bezodplatne,
- b) koordinujú a kontrolujú vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie v rozsahu svojej pôsobnosti. O stave vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie poskytujú informácie ministerstvu dvakrát za kalendárny rok v termíne dohodnutom s ministerstvom; v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu poskytujú informácie podľa požiadaviek ministerstva.

ŠIESTA HLAVA

NÁHRADY

§ 24

Odmeňovanie za pracovnú povinnosť

(1) Mzda, plat alebo funkčný plat za pracovnú povinnosť sa fyzickej osobe uhrádza podľa všeobecných predpisov o mzde alebo o plate.⁴⁾

(2) Odmenu podľa odseku 1 poskytuje subjekt hospodárskej mobilizácie, v prospech ktorého bola pracovná povinnosť uložená.

(3) Mzda, plat alebo funkčný plat sa poskytuje v peniazoch v termínoch určených pri uložení pracovnej povinnosti; so súhlasom toho, komu bola pracovná povinnosť uložená a kto ju aj plnil, možno poskytnúť mzdu, plat alebo funkčný plat aj v naturálnych požitkoch.

§ 25

Náhrada za vecné plnenie

(1) Vecné prostriedky, ktoré boli poskytnuté ako vecné plnenie podľa tohto zákona do užívania, sa po zániku potreby vrátia tomu, kto ich poskytol, alebo jeho právnenému nástupcovi.

(2) Za vecné plnenie sa poskytne peňažná náhrada tomu, komu bolo vecné plnenie uložené a kto ho aj plnil, alebo jeho právnenému nástupcovi.

(3) Peňažná náhrada podľa odseku 2 sa poskytuje vo výške, v akej sa v tom čase a na tom mieste obvykle prenechávajú do nájmu na dohodnutý účel veci toho istého druhu alebo porovnateľné veci.

(4) Peňažnú náhradu za vecné plnenie poskytuje okresný úrad.

§ 26

Náhrada škody pri úraze a chorobe z povolania

(1) Ak bola fyzickej osobe spôsobená ujma na zdraví, došlo k chorobe z povolania alebo k jej smrti v dôsledku uloženia pracovnej povinnosti alebo v priamej súvislosti s ňou, uhrádza tým vzniknutú škodu štát obdobne podľa predpisov o zodpovednosti za škodu pri pracovných úrazoch

a chorobách z povolania,²⁸⁾ ak jej nevznikol nárok na náhradu tejto škody už z pracovnoprávneho vzťahu.

(2) Náhradu škody podľa odseku 1 poskytuje v zastúpení štátu ministerstvo.

§ 27

Náhrada škody

(1) Ak nemožno vecný prostriedok, ktorý sa prevzal do užívania, po zániku potreby vrátiť v dôsledku jeho poškodenia, zničenia alebo straty, poskytne sa právnickej osobe alebo jej právnenému nástupcovi, alebo fyzickej osobe alebo jej právnenému nástupcovi iný vecný prostriedok rovnakého druhu a rovnakej hodnoty; ak to nie je možné alebo účelné, poskytne sa peňažná náhrada.²⁹⁾

(2) Náhradu škody poskytuje okresný úrad.

SIEDMA HLAVA

PORUŠENIE POVINNOSTÍ SUBJEKTU HOSPODÁRSKEJ MOBILIZÁCIE, PRÁVNICKEJ OSOBY, KTORÁ NIE JE URČENÝM SUBJEKTOM, A POVINNOSTI FYZICKEJ OSOBY PRI VYKONÁVANÍ OPATRENÍ HOSPODÁRSKEJ MOBILIZÁCIE

§ 28

Správne delikty

(1) Ústredný orgán, ktorý určil subjekt hospodárskej mobilizácie vo svojej pôsobnosti, môže mu uložiť pokutu do 500 000 Sk za

- a) nevykonanie opatrení určených v rozhodnutí alebo v príkaze podľa § 4 písm. d),
- b) nedodržanie § 31 o nakladaní s majetkom hospodárskej mobilizácie.

(2) Ustanovením odseku 1 písm. b) nie je dotknutá povinnosť náhrady výdavkov na obstaranie majetku hospodárskej mobilizácie alebo jej pomernej čiastky.

(3) V čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu môže štátny orgán podľa odseku 1 za nevykonanie opatrení určených v rozhodnutí¹²⁾ alebo v príkaze podľa § 4 písm. d) uložiť pokutu do 1 000 000 Sk.

(4) Okresný úrad môže právnickej osobe, ktorá nie je určeným subjektom, uložiť pokutu do 1 000 000 Sk za nedodržanie § 19.

(5) Ústredný orgán, ktorý určil subjekt hospodárskej mobilizácie vo svojej pôsobnosti, alebo okresný úrad pri ukladaní pokuty prihliada na výšku škody a spoločenskú nebezpečnosť konania, ktoré bolo spôsobené porušením povinností subjektu hospodárskej mobilizácie podľa odseku 1 a právnickej osoby, ktorá nie je určeným subjektom podľa odseku 4.

(6) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa ústredný orgán, ktorý určil subjekt hospodárskej mobilizácie vo svojej pôsobnosti, alebo okresný úrad dozvedel o porušení povinností subjektu hospodárskej mobilizácie alebo právnickej osoby, ktorá nie je určeným subjektom, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinností došlo.

(7) Na konanie o ukladaní sankcií sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní,¹²⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(8) Pokuty uložené podľa odsekov 1 až 4 sú príjmom štátneho rozpočtu.

§ 29 **Priestupky**

(1) Priestupku pri vykonávaní opatrení hospodárskej mobilizácie sa dopustí ten, kto

- a) nedodrží ako predávajúci mimoriadne regulačné opatrenie pri predaji životne dôležitých výrobkov alebo tovarov,
- b) sa nepodriadi pracovnej povinnosti,
- c) sa nepodriadi vecnému plneniu.

(2) Za priestupok podľa odseku 1 písm. a) môže uložiť okresný úrad pokutu do výšky 50 000 Sk a za priestupok podľa odseku 1 písm. b) a c) môže uložiť okresný úrad pokutu do výšky 10 000 Sk.

(3) Na priestupky a na ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch,³⁰⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(4) Pokuty uložené podľa odseku 2 sú príjmom štátneho rozpočtu.

ÔSMA HLAVA **SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA**

§ 30 **Nakladanie s majetkom na účely hospodárskej mobilizácie**

(1) Hnuteľný majetok štátu a nehnuteľný majetok štátu, ktorý slúži na účely hospodárskej mobilizácie, s výnimkou hnuteľného majetku a nehnuteľného majetku podľa osobitného predpisu,¹³⁾ môže subjekt hospodárskej mobilizácie uvedený v § 4 písm. a) prenechať právnickej osobe, ktorá je podnikateľom a je určeným subjektom, do nájmu³¹⁾ alebo do výpožičky.³²⁾

(2) Na obstaranie nehnuteľného majetku určeného na účely hospodárskej mobilizácie vo vlastníctve právnickej osoby, ktorá je podnikateľom¹¹⁾ a je určeným subjektom (ďalej len „vlastník“), možno poskytnúť dotáciu zo štátneho rozpočtu.³³⁾

(3) Vlastník podľa odseku 2 môže prenechať do nájmu alebo do výpožičky nehnuteľný majetok, na obstaranie ktorého sa poskytla dotácia zo štátneho rozpočtu, len so súhlasom štátneho orgánu, ktorý dotáciu poskytol.

(4) Vlastník podľa odseku 2, subjekt hospodárskej mobilizácie uvedený v § 4 písm. a) až c), nájomca alebo vypožičiavateľ majetku na účely hospodárskej mobilizácie je povinný zachovávať jeho účelové určenie.

(5) Majetok, ktorý prestal slúžiť na účely hospodárskej mobilizácie z dôvodov nepotrebnosti, jeho nefunkčnosti alebo nadmernej opotrebovanosti, môže vlastník podľa odseku 2 so súhlasom vlády alebo subjekt hospodárskej mobilizácie uvedený v § 4 písm. a) až c) so súhlasom ministerstva predať za cenu, za ktorú sa v určitom čase a na určitom mieste obvykle predáva vec toho istého druhu alebo porovnateľná vec.

(6) Ak nemožno s majetkom na účely hospodárskej mobilizácie naložiť podľa odseku 5, môže ho vlastník podľa odseku 2 so súhlasom vlády alebo subjekt hospodárskej mobilizácie uvedený v § 4 písm. a) až c) so súhlasom ministerstva zlikvidovať.

(7) Majetok na účely hospodárskej mobilizácie nemožno postihnúť exekúciou ani výkonom rozhodnutia.

(8) Majetok na účely hospodárskej mobilizácie nemôže byť predmetom záložného práva.

(9) Na nakladanie s majetkom, ktorý bol určený na účely hospodárskej mobilizácie, sa nevzťahuje osobitný predpis.³⁴⁾

§ 31

Prechodné a záverečné ustanovenia

(1) Nakladanie s majetkom na účely hospodárskej mobilizácie, ktorý bol nadobudnutý z prostriedkov štátneho rozpočtu alebo jeho nadobudnutie bolo dotované zo štátneho rozpočtu podľa doterajších predpisov, treba dať do súladu s týmto zákonom do 1. januára 2004.

(2) Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví podrobnosti o

- a) výdavkoch na hospodársku mobilizáciu z prostriedkov štátneho rozpočtu,
- b) predaji životne dôležitých výrobkov alebo životne dôležitých tovarov s využitím mimoriadnych regulačných opatrení a o odberných oprávneniach,
- c) udržiavaní a využívaní jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie,
- d) štruktúre, obsahu, rozsahu a o spôsobe aktualizácie a periodicite údajových dokumentov a informácií,
- e) štruktúre a obsahu krízového plánu.

(3) Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky, ustanoví podrobnosti o zásobovaní vodou a o výrobe a dodávkach životne dôležitých poľnohospodárskych výrobkov alebo životne dôležitých tovarov v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu.

(4) Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky, ustanoví podrobnosti o organizácii dopravného zabezpečenia, organizácii telekomunikačných služieb, organizácii poštových služieb a o organizácii stavebných a sanačných činností v dopravnej infraštruktúre.

§ 32

Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. § 22 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa,
2. výnos Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 2/1993 na koordináciu hospodárskej mobilizácie (oznámenie č. 204/1993 Z. z.).

Čl. II

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1993 Z. z. o vymedzení pôsobnosti orgánov vo veciach ochrany spotrebiteľa v znení zákona č. 310/1999 Z. z. a zákona č. 128/2002 Z. z. sa mení takto:

1. V § 2 sa vypúšťa písmeno c).
Doterajšie písmeno d) sa označuje ako písmeno c).
2. V § 3 sa na konci vypúšťajú slová „a pri vyhlasovaní predaja obmedzeného množstva výrobkov v prípade, ak je vážne ohrozené zásobovanie obyvateľstva životne dôležitými výrobkami²⁾“ vrátane poznámky pod čiarou.
3. § 5 sa vypúšťa.
4. V § 7 sa vypúšťa písmeno b).
Doterajšie písmeno c) sa označuje ako písmeno b).

Čl. III
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2003.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

- 1) Článok 1 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu.
- 2) Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy.
- 3) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov.
- 4) Zákonník práce. Zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zákon č. 313/2001 Z. z. o verejnej službe v znení neskorších predpisov.
- 5) § 6 zákona č. 507/2001 Z. z. o poštových službách.
- 6) § 39 až 42 zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách.
- 7) Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.
- 8) Zákon Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov.
- 9) Zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore.
- 10) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme.
- 11) § 2 Obchodného zákonníka.
- 12) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 13) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 82/1994 Z. z. o štátnych hmotných rezervách v znení zákona č. 169/2001 Z. z.
- 14) Zákon č. 170/2001 Z. z. o núdzových zásobách ropy a ropných výrobkov a o riešení stavu ropnej núdze.
- 15) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 149/1995 Z. z. o posunkovej reči nepočujúcich osôb.
- 16) Zákon č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky.
- 17) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.
- 18) § 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 19) Zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení zákona č. 445/2001 Z. z.
- 20) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- 21) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov.
- 22) Zákon č. 70/1998 Z. z. o energetike a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 276/2001 Z. z.
- 23) § 29 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení.
- 24) § 50 a 51 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení zákona č. 450/2000 Z. z.
- 25) § 186 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.
- 26) § 4 zákona č. 320/2002 Z. z. o brannej povinnosti.
- 27) § 38 a 39 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 28) § 195 až 209 Zákonníka práce.
- 29) § 420 a 420a Občianskeho zákonníka.
- 30) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

31) § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka.

32) § 659 a nasl. Občianskeho zákonníka.

33) § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z.

34) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

